

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับการมีส่วนร่วมของทีมสุขภาพในการพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชนคุณภาพด้านการให้บริการกิจกรรมในชุมชน ระดับบรรยากาศองค์การ ระดับการมีส่วนร่วมของทีมสุขภาพ และปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 15 ธันวาคม 2548 – 15 กุมภาพันธ์ 2549 ประชากรที่ใช้ศึกษาคือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสถานีนามัยและศูนย์สุขภาพชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภูไม่น้อยกว่า 6 เดือน จำนวน 273 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 225 คนคิดเป็นร้อยละ 82.41 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน(Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาพบว่าภายใต้การควบคุมปัจจัยคุณลักษณะทางประชากรบรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของทีมสุขภาพในการพัฒนาตามมาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชนด้านการให้บริการกิจกรรมในชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนบรรยากาศองค์การโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางค่าคะแนนเฉลี่ย 3.5 (SD.=0.42)(ใช้มาตรวัด 5 ระดับ)การรับรู้บรรยากาศองค์การในรายมิติอยู่ในระดับสูง 4 มิติคือ มิติความอบอุ่น มิติการสนับสนุน มิติโครงสร้าง และมิติความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

การมีส่วนร่วมของทีมสุขภาพในการพัฒนาตามมาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชนด้านการให้บริการกิจกรรมในชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางค่าคะแนนเฉลี่ย 2.28 (SD.=0.27)(ใช้มาตรวัด 3 ระดับ) การมีส่วนร่วมของทีมสุขภาพในขั้นตอนริเริ่ม วางแผน และดำเนินงาน จะสูงกว่าการมีส่วนร่วมในขั้นรับผลที่เกิดและขั้นการประเมินผล ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานส่วนมากเป็นเรื่อง การเตรียมทีมสุขภาพเพื่อวิเคราะห์ปัญหาชุมชน มีขั้นตอนและกระบวนการจึงต้องใช้เวลาในการไม่มีประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ปัญหาชุมชน มีภาระงานประจำยังคงอยู่มาก ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน เมื่อต้องแก้ไขปัญหาคับข้องไม่มีทีมงานที่เป็นสหวิชาชีพจึงดำเนินงานไม่สำเร็จ การแบ่งผลประโยชน์ที่ไม่เป็นธรรม ไม่มีการประเมินตนเองในหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาครั้งนี้ คือหัวหน้าทีมสุขภาพและผู้เกี่ยวข้องควรมีการปรับปรุงแก้ไขหรือส่งเสริมให้บรรยากาศองค์การดีขึ้น ด้วยหลักการทางการบริหารจัดการ หรือการพัฒนาองค์การ ซึ่งจะช่วยให้การมีส่วนร่วมของทีมสุขภาพเพิ่มขึ้นนั้นหมายถึงการประกันถึงความสำเร็จของการพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชนได้ ตลอดจนควรนำปัญหาอุปสรรคที่ทีมสุขภาพเสนอแนะ มาดำเนินงานมาแก้ไขปรับปรุง

ABSTRACT

181897

The purpose of this analytical cross sectional study is to study the relationship between organizational climate and health team participation in developing the standard of primary care units in community services of Nongbualumphu province, Organizational climate level, health team participation level, the problem and obstacle on practice. The data were collected by questionnaires during 15th December 2005 to 30th february 2006. The study population included 273 who have worked for at least 6 months in health centers or primary care unite. The response rate was 82.41 percent. The statistical analysis used percentages, mean, standard deviation and stepwise multiple regression analysis.

The result of the study showed that when the individual factors were controlled, the organizational climate were significantly correlated in the positive direction with health team participation, The average score of organizational climate was at moderate level with mean 3.5(SD.=0.42)(5 Likert scale measurement). Among these were four of organizational climate dimension at high level were Warmth, Support, Structure and Identity.

The average health team participation was at moderate level with mean 2.28(SD.=0.27)(3 scale measurement). Health team participation in originate, planning and implementation stage higher than benefits stage and evaluation stage. The problem and obstacle most of all about health team prepare for community problem analysis, used long term, no experience, routine job arrears, lack of coordination between involved organization, lack of professional cooperated team for solved complex problem, gain divided, leck of internal evaluation.

The suggestion from this study was that administrator and concerned bodies should consider improving and promoting the organizational climate by management and administration or organization developing for increase health team participation.